

KASDIENA...

Naujas Užsimojimas Ištikima Tarka

Apkrausto ir Smaugia Smetona Maršrutuos

Baigiantis ketvirtam mėnesiui karo vokiečiai vėl pradėjo didelį ofensyvą Maskvos keliu. Jei- gi jiems tai nepavyks, Hitleris paseks Napoleoną; jei pavyktų, SSSR kariuomenė atstairuos už Volgos ir bus labai ilgas karas.

Sumner Welles, veikiančias Valstybės Sekretorius, pareiškė, jog dabar "visų svarbiausias uždavnis sunaikinti hitlerizmą." Šiam uždaviniui visi kiti turi užleisti vietą.

Zinoma, yra tokių žmonių, kurie sako esą fašizmo priešai, bet dirba fašizmo labui. Tokių yra ir tarp lietuvių. Jiem dabar svarbiausias darbas, tai brukimas lietuviams načių propagandos, kurių pavaržiu Hille- rio agentas Pranas Ancevičius.

Klerikalų "Draugas" nutyli tuos faktus, kad nacių sužadė- kelis šimtus čekų, net ir gene- roly ir miesto majorų, kurie- jės tas pareigas iš nacių guber- natorių von Neurbach nacių te- rorą, o vieton to brukta savo skaitlytuosius melus prieš Sovie- tų Sąjungą.

Ar reikia ištikimesnio talti- ninkavimo naciams?

"Naujienos" irgi deda nacių propagandą kaip "sunku buvo lietuviams" prieš Tarybų val- diuos.

Lietuvos žmonės rašė laiškus apie savo gyvenimą prie tarybi- nės valdžios, to "Naujienos" ne- maitė. Tik iš Hitlerio agentų jos "suzino" apie Lietuvos gyvenimą prie tarybinės valdžios.

Nacių atėmė iš čekų bankus, dirbtuves ir kitas didesnes bi- znio įstaigas. Gal tas atšaldys karštį dėl Lietuvos "išlaisvini- mo" tų, kurie mano, kad prie- nacių geriau, nes turtus gali sau pasilaikyti, jei tauta ir smau- giama.

Hitlerio bernai pirma kišenius iškrausto, paskui pasmaugia tautą.

Detroito ir Clevelande lietuvių organizacijos šaukia konferen- cijas vienijimui lietuvių Prezi- dento Nacionalės Vienybės pro- gramo rėmimui ir kovai prieš nacizmą.

Reikia sudaryti tarybos, kur- ios taigi iškels aiškint, para- dų pilnoj šviesoj lietuvių Hite- rio taltinkinių darbus.

Chicagoje skelbiama, jog An- tanas Smetona pradės maršrutą Lietuvos šelpimo reikalais. **Kokios Lietuvos?** Per nacių rankas Lietuva nie- ko negaus, o siųsti naciams pa- ramą, tai nebus Lietuvai.

Man rodos, p. Smetona paskuti- nis žmogus, kuris galėtų kiek geresnės paramos iš Amerikos lietuvių gauti. Ar gi jis mano, kad Amerikos lietuviai užmirs, jog prie jo režimo šaudytas val- tiečiai? Ar gi Amerikos lie- tuviai užmirs, kad jo režimas smurtu įsigalėjo ir sužadė ke- turias liaudies šūnus, darbininkų vadus? **Ne, amerikiečiai to neužmir- šo.**

Pažymėtina ir tas, kad p.

ATKAKLIAUSI MUŠIAI VIDURINIAM FRONTE

FORDAS NEBEAT- LEIS 20,000 DARB.

TO GRIEZTAI REIKALAVO AUTOMOBILIŲ DARBI- NINKŲ UNIJA

DETROITAS, spal. 8.—Fordo kompanijos ir Automobilių Darbininkų Unijos atstovų įvy- ko nepaprasta konferencija, ku- riai reikėjo išspręsti svarbus klausimus. Kaip žinia, Fordo kompanija buvo paskelbusi su- manymą atleisti iš darbo 20- 000 darbininkų. Auto Darbininkų Unija sumanymui pasiprie- šino ir pasiūlė konferenciją.

Unijos finansų sekretorius Addes įrodė kompanijai, kad fabriku perimanant prie karinių užsakymų nėra reikalo tiek daug darbininkų atleisti. Kom- panija nelurdama atsparių ar- gumentų, turėjo sutikti su un- jos nurodymais ir pasiūlymais. Abiejų pusių sutikta, kad vie- tų 20,000, trumpam laikui bu- sių atleista 5,000 ar kiek dau- giau.

Nuskandino Fašistų Du Prekybiniu Laivu

Valetta, Malta.—Anglų avia- cija puolė fašistų konvojų Joni- amo juroj, tarpe Italijos ir Gra- kijos. Konvojus sudarė iš še- šių prekybinių laivų ir buvo ly- diams penkių naikintojų. Du konvojus laivai nuskandinti ir trečias uždegta.

Vokiečiai Degina Savo Kareivį Lavonus Fronte

LONDONAS, spal. 8.—Lenkų vyriausybė ištrūmė gavo pa- tikrintų duvinių, kad vokiečiai fašistai savo kareivius lavonus, užmėstus rytų frontu, degina ten pat fronte. Lavonų degini- miu įšimė ant ratų krematorij- os. Tie miškiniai pečiai vežio- jami po visą frontą, laizonai į jį metami ir deginami. Lenkų vyriausybė sakė, kad sužeistas raudonarmiečių bėlavisvus na- ziai žudo, o jų lavonus irgi su- degina.

Atvyko Sovietų Pasirūtinys Jugoslavijai į Londoną

LONDONAS.—Šiomis dienomis atvyko į Londoną M. Bogo- molovas, buvęs Sovietų pasirū- tinys Jugoslavijoje. Jisai Londo- ne eis pasirūtinys Jugoslavijai pareigas, nes ir Jugoslavijos vyriausybė šiuo tarpu randasi Londono.

NAZIAI BAUS ŽMONES, PASIEPIANČIUS NAZIŲ PARTIJOS NARIUS

BERLYNAS.—Hitlerinė val- dižia paskelbė dekretą, sulig ku- riu bus sunkiai baudžiami, ku- rie tik pasiepiantiniai kalbės apie nazių partijos narius.

Smetona niekur atvirai prieš Hitlerį neišėjo. Jis visomet atnaujoja Sovietų Sąjungą, kuri veda karą prieš Hitlerį, kuri krauju mėšom kovoją prieš nuožmių demokratijos, laisvės, kultūros ir žmoniškumo priešą. Puliudėdamas SSSR, jis, aiš- ku, padeda naciams. V. Andrusis.

PRISIEKIA SUMUST NAZIUS. Balkanuose vystosi sukilimai prieš nazių dominavimą. At- triausi sukilimai yra Jugoslavijoje. Šie jauni jugoslavai, esanti Artimuosiuose Rytuose, sa- vanoriai stoja į armiją, kad kautis su jų krašto pavergejais naziais.

Anglija Siuntė Ultimatyvį Reikalavimą Finlandijos Valdžiai

LONDONAS, spal. 8.—Atvi- rai kalbama, kad veikiausiai An- glija paskelbs karą Finlandijai. Kalbos ypatingai padidėjo po to, kai Finlandijos valdžia atne- žė Anglijos notą jai atsiųstą aš- savaičiai.

Notoje Anglijos vyriausybė ultimatyviai reikalavo Finlandijos sustoti kareivius su Sovietų Sąjunga. Priešingam atsilikim- ui, Anglijos vyriausybė sakė visais atžvilgiais skaitys Finlandiją savo priešu ir skelbs jai karą. Anglijos nota Finlandijai bu- vo siųsta per švediją, nes tarpe anglių ir finų diplomatiniai san- tykiniai jau senokai nutraukti. Į notą finai atsakė nepatenkinan- čiai. Anglijos vyriausybė apta- rė finų atsakymą ir svarstė ko- kius priemonių turės imti.

Atsakydama į notą Finlandi- jos valdžia aktyviškai pareiškė, kad "apsaugojimui Finlan- dijos jiniai turinti užgrobti dau- giau rusų žemės."

Anglai Dabar Galėtų Smogti Nazius Vakaruose

MASKVA, spal. 8.—Sovie- tų karinio laivyno ekspertas L. Jer- mašev pareiškė, kad dabartiniu laiku anglai lengvai galėtų smogti nazius kar nora vaka- ruose ir atidaryti antrąjį frontą.

Anot Jermašev, šiuo tarpu naziai puola Raudonųjų Armiją centraliniam fronte mažne vi- somis savo karo jėgomis. Į mu- šio liniją jie sutraukė 200 divi- zijų kariuomenės, beveik visus tankus ir beveik visą aviaciją. "Jei anglai šiandien mėgintų invaziją į Prancūziją, Belgiją ar Holandiją, o net jeigu ir į Nor- vegiją, tai naziai neišstengtų pa- sipriešinti," pasakė tas Sovietų augstas jurininkas.

BERLYNAS.—Valdiški vo- kiečiai šaltiniai tvirtina, kad per pastarąsias dienas jų karinės jė- gos prailaužusios pro Sovietų apsigimnio liniją centraliniam fronte ir dviem barais prijuo- sus prie Maskvos 125 mylių ar- tyn.

Pradėjo Judėjimą Vengrija Išlaisvinti

LONDONAS, spal. 8.—Veng- rijos Išlaisvintim Komitetas pradėjo griežtą judėjimą prieš nazių dominavimą Vengrijoje ir nazių agentus vengruose. Minė- tam komitetui vadovauja žimo- mas grafas Michael Karolyi, sa- vu laiku buvęs Vengrijos res- publikos premjeras-prezidentas. Komiteto vardu jisai atsiau- kė į visus vengrus, "kurieims tik yra brangi tėvynė, telktis apie komitetą, kad greičiau sumušis hitlerizmą ir išlaisvinus iš nazių okupacijos Vengriją."

Japonai Mano Naziam Prestigį Medžiagos

TOKIO, spal. 8.—Japonų val- diška žinių agentūra Domei pa- skelbė nepaprastą įspėjimą a- šies valdžios (Vokiečiai ir Ita- lijos), kad sustotų kareivius su Sovietų Sąjunga. Anot pareiški- mo, jeigu ašies valstybėm prie- sietų ilgai karinti su Sovietais, tai esą nėra abejonės, kad Itali- jai ir Vokietijai pritruks karinės medžiagos.

Domei pataria Italams ir vo- kiečiams taupyti kareivius ir ka- ro medžiagą, kad turėti jėgų sumušimui Anglijos. Japonų ži- nių agentijos manymu, ašies blokai nereikėjo atidėti in- vaziją į Angliją.

EXTRA!

NAUJI KARO KREDITAI GAUNA PRITARIMĄ KONGRESE

WASHINGTONAS.—Kongre- so kreditų komitetas patenki- nančia balsų dauguma užyrė prez. Roosevelto rekomendacij- jai Lend-Lease fondai paskirti dar 6 bilionus dolerių. Generalio štabo viršininkas gen. Marshall komiteto posėdyje kalbėjo už pinigų skyrimą. Jisai patvirtė, kad jeigu atidėlioj- my visais budais reikia remti Sovietų Sąjungą.

LONDONAS.—Artimuose Rytuose atsitikusių sproginio nelaimėje žuvo trys aukšto ran- go Anglijos armijos karininkai.

Kanada Siųsianti Sovietų Sąjungai Tankų ir Kt. Ginklų

OTTAWA, spal. 8.—Amu- nicijos ministerio Howe žiniomis, Kanados vyriausybė nutarusi per sekančius du mėnesius nu- siųsti Sovietų Sąjungai mažiau- sia 100 tankų ir kitokios karinės medžiagos, kuri tik bus galima nutraukti nuo Anglijos reikaty. Ministeris sakė, kad pagamin- ti daugiau tankų bus paskelbta "Sovietų Sąjungai tankų vajus." Ministeris taigi sakė, kad Ka- nada pasirūpins apšėnai pasiūsti Sovietų kareiviams aulinų la- vų.

Karpenterys Unijos Prezidentas Sakosi Einąs Prieš Roosevelta

Seattle, Wash.—Amerikos Darbo Federacijos suvažiavime pirmas kalbėjo Federacijos pre- zidentas William Green. Be ki- no jo jisai pareiškė, kad "Fede- racijoje nėra izoliacininkų," ki- taip sakant, "nėra hitlerininkų." Greeni baigus kalbėti, balso pasirašė William E. Hutche- son ir pasisakė priešingai.

Turkai Sutikę Parduoti Naziams Chromo Rudį

ANKARA.—Kaip tvirtina, bile kurią dieną Turkija pasira- šys sutartį su Vokietija, sulig kuria, turkai parduos naziams visą chromo rudį, kiek jo iška- suva Turkijoje. Šiuo tarpu mi- nėta rudis parduodama Angli- jai. Chromo rudis bus pradėta gabenti į Vokietiją pradžioje 1914 metų, kai pasibaigs turkų sutartis su Anglija.

Musulimis Dekretavo Mirties Bausmę Užmėtose Šalyse

ROMA.—Hitlerio pastum- dėtis Mussolinis paskelbė mirties dekretą okupuotose kraš- tuose. Mirtimi bus baudžiami pavergtų kraštų žmonės, kurie kovos prieš okupaciją ginklu, imovis kokio nors sabotožo ar kė- sinis ant okupacinės kariuome- nės narių. Pačioje Italijoje mir- ties bausmė jau senai įvesta.

VOKIEČIAI DESPERATIŠKAI SKVER BIASI MASKVOS LINK; RAUDON- ARMIEČIAI KERTA JIEM SMŪGIUS

NAZIAI UZSISPYRE PASIEKTI MASKVA PIRMA DIDŽIŲJŲ ZIEMOS SALČIŲ

I FRONTA VOKIEČIAI SUT- RAUKĖ NEAPRĖSTAI DI- DELES JEGAS. DEDA BE- BROTIBKAS PASTANGAS PRALAUZTI RAUDON. AR- MIJOS LINIJĄ. MASKVOS GYVENTOJAI TOSIKAUPE IR PASITIKI TİMŠENKOS KARINEM JEGOM.

MASKVA, spal. 8.—Centra- liniam fronte, tarpe Smolensko ir Briansko, eina nūgrėdėtai at- kaklys mušiai. Raudonųjų Ar- mijų vokiečiai puola desperatiš- kai ir net beprotiškom pastan- gom. Nesigali jie jokių jėgų. Į aršų mušį jie nuolat sviedžia naujas divizijas, naujus dalii- nius tankų ir naujus skadronus neriamų bombardierių. Į nuostolis, tiesiog pasakiškus, nekrepia atydos. Jie užsigėdė užimti Maskvą pirmą, negu prasidės švilianti žiema, kuri juos bega- lo baugina. "Is visko matyti, o- go Sovietų kariuomenės sąkas "Raudonųjų žvaigždė", kad na- ziai mėgina ofensyvą išvystyti į karą nutemiantį mušį."

"Raudonųjų žvaigždė" pripa- žysta, kad kai kuriuose sekto- riuose vokiečiai padarė progre- sų, ypač ties Vinznu ir Brians- ku. Bet visur kitur atremti.

"Raudonųjų žvaigždė" sako, nėra jokių ženklų, kurie rodytų, jog naziai būtų pralaužę Sovie- tų apsigimnio liniją.

Sovietų kariuomenės laikra- tis išreiškė pasitikėjimą, kad "Raudonųjų Armija neprelis nuožmių fašistų prie Maskvos". Jei naziai artį Maskvos prietų, tuomet Maskvą stotų ginti 4- 500,000 miesto gyventojų. Len- ningrad raudonarmiečiai ir gy- ventojai apgynė.

Pirmuose susirėmimuose So- vietų karinės jėgos sudaužė 200 prieco tankų ir nukirto 78 13- tuvus.

KINAI ISTRENKĖ JAPONUS IS ICHANGO

SHANGHAI.—Japonai pat- virtino kintų pranešimą, kad jų kariuomenė išstumė japonus iš Ichang miesto, esamo toli Kin- jos vakaruose.

GAL REIKES ANGLIJAI IR SOVIETAM LAIKINAI UŽIMTI VISĄ IRANĄ

TEHERAN, spal. 8.—Kalba- ma, kad naujas Irano šahas Mohammed Pahlvi reikiaski tokiu jau Hitlerio šalininku, kaip ir nuo soto pabėgusis joje tėvas Ruz Pahlvi. Krašto seime taltinkiniu atžvilgiu padarė ne- prietelingą pareiškimą. Seimi- ninkams jisai peikė Sovietų ir Anglijos talikos sąlygas.

Jei tai tiesa, jaunasis šahas nenori kariniai padėti taltin- kams, kilus kariniams veiks- mams pačiame Irane.

Nazių Ofensyvą An- glai Skaito Dideliu Karo Kriziu

LONDONAS, spal. 8.—Kai kurie anglai karo ekspertai do- ro išvadą, kad dabartinis nazių ofensyvus, atkreipus prieš Mas- kvą, yra patsai stambiausias ka- ro krizis. Jų manymu, nazių pa- sisekinimai Ukrainos pietuose ir tuo pačiu sykiu atsiekiami lai- mėjimai centraliniam fronte, sudaro ytin nepalankias Raudo- nųjų Armijai sąlygas.

Kiti Londono šaltiniai turi pranešimų iš Maskvos, kad na- ziai neatlaidžiai stengiasi atskri- ti maršalo Vorosilovo kariuome- nuo maršalo Timošenkos ka- riuomenės. Bet kol kas pasieki- my neturi.

NAZIŲ BAUDŽIAMIEJI BU- RIAI JUGOSLAVIJOS MISKUSO

BERLYNAS.—Valdiški šalti- niai teigia, kad okupacinė ad- ministracija išsiuntė į Jugosla- vijos kalnus daugybę nazių bau- džiamųjų būrių gaudyti jugosla- vijos partizanų. Tų pačių šalti- nių vėlesni pranešimai sako, 32 partizanai nužudyta.

"Raudonųjų žvaigždė" pripa- žysta, kad kai kuriuose sekto- riuose vokiečiai padarė progre- sų, ypač ties Vinznu ir Brians- ku. Bet visur kitur atremti.

"Raudonųjų žvaigždė" sako, nėra jokių ženklų, kurie rodytų, jog naziai būtų pralaužę Sovie- tų apsigimnio liniją.

Sovietų kariuomenės laikra- tis išreiškė pasitikėjimą, kad "Raudonųjų Armija neprelis nuožmių fašistų prie Maskvos". Jei naziai artį Maskvos prietų, tuomet Maskvą stotų ginti 4- 500,000 miesto gyventojų. Len- ningrad raudonarmiečiai ir gy- ventojai apgynė.

Pirmuose susirėmimuose So- vietų karinės jėgos sudaužė 200 prieco tankų ir nukirto 78 13- tuvus.

KINAI ISTRENKĖ JAPONUS IS ICHANGO

SHANGHAI.—Japonai pat- virtino kintų pranešimą, kad jų kariuomenė išstumė japonus iš Ichang miesto, esamo toli Kin- jos vakaruose.

Sovietų ir Anglijos sąlygos esančios tokios:

- 1) Iranas turės duoti taltin- kams pilną karinę paramą vido- je Irano.
- 2) Taltinkiniai sutinka iš- traukti iš Irano savo kariuome- nę užimti vienų metų pasibaig- kus karui.
- 3) Taltinkiniai garantuoja poli- tine nepriklausomybę ir teri- torijos nelikiamybę.
- 4) Iranas turį pripažinti talti- nkinų kariuomenę kaip Irano apsigimnio karinę jėgą.
- 5) Iranas turis nutraukti diplo- matinius santykius su lile val- stybe, kuri neturi diplomatinių santykių su taltininkais.
- 6) Taltinkiniai užtikrina Irani- mui stambiausią ekonoming mūdą.

USA Vyriausybė Suėmė Žymų Hitlerio Agentą

NEW YORKAS, spal. 8.—Fede- raliniai agentai suėmė George Sylvester Viereck, žymų Hite- rio agentą. Susitaisius gings Vo- kiečioji, Amerikoje gyvena nuo 1905 metų.

Jau prneitime kare jisai buvo nužudėtas kaizerio agentu. Po karui ilgai susirašinėjo su kai- zeriu. Paskui susidėjo su Hite- riu. Jisai Amerikos pilietis, ta- čiau per eilę metų vada hitlering propagandą, pavojingą Ameri- kos nepriklausomybei.

ORAS

CHICAGOJE IR APIELINKĖ.—debesnuta ir šilėnu. Po pie- tų lis.

"VILNIS"

(THE SURGE)

LITHUANIAN LABOR DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$4.00, six months \$3.25, Chicago \$8.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, ½ year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, ½ year \$1.25.

Advertising rates on application
South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Visų Svarbiausias Reikalas

Valstybės pasekretoriaus Sumner Welles, kalbėdamas New Yorke, pareiškė, jog dabar "visų svarbiausias uždavinys, kuriam visi kiti turi nusileisti, tai galutinasis hitlerizmo sumušimas."

Iš tikro, hitlerizmo sumušimas yra šiandien pats vyriausias, pats svarbiausias reikalas visiems demokratiškiems žmonėms, visiems doriems, laisvę ir kultūrą mylintiems žmonėms; tai pats vyriausias reikalas visos žmonijos.

Tarp žmonių kovojančių prieš hitlerizmą gali būti įvairių nesutikimų kitiems klausimais, bet kaip p. Welles sako, visi tie reikalai, visi kiti klausimai, veikia laikinai į šalį padėti, kad geriaus subendrinus visas jėgas hitlerizmo sumušimui. Svarbiausias reikalas, svarbiausias praktiškas darbas tam uždaviniui siekti, dabar yra rėmimas Sovietų Sąjungos ir Anglijos karo prieš Vokietiją ir jos fašistines tarkininkas.

Kas tam darbu priėjusiai, tas talkininkauja Hitleriui, nežiurint kaip ir kuo jis savo žygius remtų ir teisintų.

Prezidentas Rooseveltas ir jo administracija pasiryžę teikti Sovietams ir Anglijai visokią pagalbą, kas tam trukdo, tas padeda Hitleriui—žiniariai ar ne—žiniariai, bet vistiek padeda.

Mums lietuviams, kaip neatskiriamai daliai Amerikos visuomenės reikia vieninai remti prezidento Roosevelt užsienio politiką, jo Nacionalės Vienybės programą.

Reikiama mes galime turėti skirtingą pažiūrą kas dėl Lietuvos ateities. Bet kaip Lietuvos ateitis išsivys su hitlerizmo sumušimu, su demokratijų laimėjimu prieš fašizmą.

Savo skirtingas pažiūras kas dėl Lietuvos ar kitos kurios šalies ateities, mes delto turime bent laikinai į šalį atidėti, o dabar visi vieninai remti Nacionalės Vienybės programą, remti karą prieš hitlerizmą.

Welles teisingai sako, kad visi kiti klausimai turi dabar užleisti vietą šiam svarbiausiam klausimui—hitlerizmo sumušimui.

Smetona Turėtų Paaiškinti

Antanas Smetona pradėjęs maršrutuoti po Amerikos lietuvių kolonijas, jei tos kolonijos paisys rengti mitingus. Jis maršrutuos vardu lietuvių tautininkų grupės, kuri sudarius Tautos Fondą neva šelpimui Lietuvos žmonių.

Pirma imtis to p. Smetona turėtų paaiškinti kelis klausimus:

Viena, originaliai tautininkai organizavo fondą rodėsi paminėti pas Hitlerį pagėbusių Lietuvos tautininkų režimo likučiu. Dabar gi jie dirba naciams ir veikiausiai gerai aprūpinti, tai šelpimas nereikalingas. Ką dabar smetoniniai šelpas?

Antra, tas pradėta dar Lietuvai esant dalimi Sovietų Sąjungos ir, berods, leidimas Valstybės Departamento gautas (jei gautas) visai kitam dalykui, negu dabar Smetona ir jo grupė mano rinkti pašalpa.

Trečia, Valstybės Departamento galvos atkartotinai pareiškė, kad į Vokietiją nebus siunčiama jokie daiktai, kad šelpimas okupuotų naciams kraštų žmonių yra pačios Vokietijos reikalas. O jei ir būtų leista siųsti bent Vokietijon, tai kokios garantijos yra, kad naciai nepanaudaus tai karo reikalams, o tas juk būtų priešinga Amerikai.

Naciai sugrobia viską iš visų žmonių okupacijėje. Kodel Smetona ir jo grupė turėtų padėti naciams gauti kai ką iš Amerikos.

Kada į Vokietiją negalima niekas siųsti, o Lietuva yra nacių valdoma, tai kur ir ką p. Smetona ir jo grupė šelpas?

Šie klausimai svarbūs. Jie kils ir paskartos. Jie pasieks ir Valstybės Departamentą, jei dar nepasiekė. Antanas Smetona ir jo fondas delto turėtų paaiškinti.

Vienas budas pasiekti dang lietuvių, tai per Sovietų Sąjungą, bet p. Smetona juk ir dabar tą šalį atakuoja, ir tuo talkininkauja Hitleriui, aišku, kad jo fondas tuo keliu lietuviams nieko nesųs, o kitur negalima, tai kam bus ta pašalpa?

Ar nėra paslėpta kokis nežinomas tikslas p. Smetono maršrutavimo?

Ar nebus tai Hitlerio talkai darbas? Tada svarbu žinoti lietuviams. Tas gal svarbu žinoti ir Washingtone.

Mokslininkų Žodis

SSSR Mokslų Akademijos mokslininkų grupė išleido pareiškimą kitų šalių mokslininkams, kuriame sakoma:

"Visam sviete grumoją didžiausias pavojus mokslui, kultūrai, laisvei ir net pačiai tautų egzistencijai. Vokietijos nacizmas grumoją visiems atsieikiamam progresyviems žmonijoms."

Mokslininkai ragina visus mylinčius laisvę, mokslą ir kultūrą žmones kovoti prieš naują barbarizmą. Baigdami atsišaukimą SSSR mokslininkai sako:

"Viso svieto mokslininkai: kovokit nacių barbarizmą."

Londone buvo mokslininkų daugelio šalių suvažiavimas. Jie pasisakė, kad svarbiausias mokslo uždavinys dabar tai fašizmo, hitlerizmo visišką sumušimas.

Amerikos mokslininkų suvažiavimas irgi pasireiškė, kad pats svarbiausias klausimas dabar ir mokslininkams, tai kova prieš fašizmą, kuris grumoją demokratijai, laisvei ir kultūrai.

Mokslas, taigi, stovja kovon prieš barbarizmą.

Visų žmonių dabar svarbiausias uždavinys tai hitlerizmo sunaikinimas. Iki tas nebus atsiekta, pavojus mokslui, kultūrai ir laisvei nebus prašalintas.

Talka Hitleriui Chicagoj

Kuomet spaudoje pilna žinių apie baisų terorą Čekioj, Jugoslavioj ir kitose šalyse; kuomet naciai uždavė visus čekų laikraščius ir nužudė net ir generolus ir savo padėtus pareigunus, ir kuomet kyta nacių teroru didelis pasipiktinimas, tai Chicago's klerikų "Draugas," leidžiamas broliukų Marijonų, kasdien pila kibirus sutrų ant buvusios Lietuvos tarybų valdžios ir kursto pagiežą prieš Sovietų Sąjungą.

Kodel "Draugas" tyli apie nacių kruvinius darbus su čekais ir kitų tautų žmonėmis, o lieja tulžį ant SSSR?

Kam to reikia?

Tai yra talkininkavimas Hitleriui. Jeigu ir "Draugas" rašytų apie nacių terorą Čekioj ir kitur, jo skaitytojai prastai manytų ir apie nacių valdžią Lietuvoje. Jie neapkęstų nacių.

"Draugas" gi liedamas tulžį ant Sovietų Sąjungos ir užtylėdamas nacių terorą, savo skaitytojų akyse perstatoma nacių geras, o Sovietų Sąjungą baisume. Tuomi kurstoma neapykanta prieš Sovietų Sąjungą, skiepinama geras atsinešimas į nacių.

Tatai yra didėli klasta, didėli neteisybė.

Bet "Draugui" juk teisybė ir nerupi. Jis savo reakcinę politiką stato aukščiajam visko.

Gyrimas, kėlimas nacių kuomet jie kruvina terioja pavergtas tautas yra priėjimai ir Amerikos nusistatymui, Amerikos idealams.

"Draugui" savo reakcinę politiką yra viršiau Amerikos nusistatymo ir idealų. Septyniolika žymių Amerikos katalikų pasirašė po pareiškimu prieš nacių, daug kitų atskirai pasisakė prieš.

"Draugui" ir katalikybė menkesnis dalykas už reakcinę jo politiką.

Septyniolika katalikų vadų eina prieš Hitlerį, o "Draugas" talkininkauja Hitleriui dėdamas nacių propagandą prieš SSSR, skiepydamas savo skaitytojuose gerą link nacių atsinešimą.

Tokis yra "katalikiškas" "Draugas."

WASHINGTONE

Berods pirmą sykį šios šalies istorijoj Atstovų Butas priėmė bilių prieš vieną žmogų—deportavimui Harry Bridges.

Bridges kaltinamas esąs komunistu, bet tuo kaltinimu negalėjo jį deportuoti, tai praversta specialis bilius.

Bridges'o "nusikaltimas" yra tas, kad jis yra darbininkų unijų geras organizatorius ir vadas. Jis vadavo viso Pacifiko pakraščio CIO.

Jau keli tardymai praversta, dėta daug pastangų, bet Bridges tebėra savo vietoj. Už jo stovi galingas CIO.

Bilių dar turės priimti senatas, paskui Prezidentas turės pasirašyti, tai laiko dar kažin kiek praeis. O gal senate bilius užklius? Dažnai taip esti.

Reakininkai atstovų bute ir senate užsikirto prieš Bridgesą. Palikiti jį ramybėj būtų jiems didelis smūgis. Jie tad nori pastatyti ant savo, nors be Bridges CIO bus taip tvirtas, kaip yra, kad ir Pacifiko pakraščyje. Reakininkų pergalė ir deportavimas Bridges būtų tik moralė. Harry Bridges yra gimęs Australioj. Jis atvyko į Jungtines Valstijas jūreiviu.

Mažai kas abejoja, kad neutralumo aktas bus pakaitalas, kaip Prezidentas nori. Opozicija gelanda kirvytis, bet jos spėkos vis mažėja. Kai kurie būvę Rooseveltui priešai perėjo jo pusėn, kiti neutralizuoti.

Aršiausi jo užsienio politikos priešai yra senatorius Bennett Chapman Clark, iš Missouri; senatorius Burton K. Wheeler, iš Montana, senatorius Gerald Nye ir keli kiti.

Senatorius Nye, sakoma, netgi savo vardu paskleidė Theo H. Hoffmano, vokiečių Von Steuben Draugijos pirmininko, prakalbą, o ta draugija ir pro-hitlerinė ir jos pirmininko prakalba pro-nacine.

Senatorius Wheeler paskleidė America First komiteto, kuris irgi varo naciams nudingą propagandą, literatūros.

Kongreso nariai turi pri-

vilegijas siuntinėti savo kalbas, savo literatūrą, ryšium su savo pareigomis, yeltui, be krasaženklų. Pasinaudami ta privilegija jie siuntinėja ir kitų kalbas, žinoma, pasisavinę jas. Ir paskleidžia piktos propagandos.

Tie dalykai prastai paveikia j dar aiškiai nenusistatčiusius, pasuka juos nuo opozicininkų link Rooseveltui.

Aišku, Clark ir Wheeler parėkaus, o Rooseveltas gaus ko noris.

Republikonų šūlas sen. Vandenberg kaip tai nutilo. Republikonai keistojo pozicijų atsidūrė. Wendell Willkie, jų prezidentinis kandidatas, su Rooseveltu. Pats jų centras Wallstrytis irgi turi interesų su Anglija. Jiems geriau, kad Hitleris būtų sumuštas.

Republikonų pozicija delto silpna. Tradiciniai jie turi stovėti prieš demokratų administraciją, bet interesi dažnai tvirtesni už tradicijas. Gal delto ir Vandenbergas nutilo.

Protestai prieš prezidento Rooseveltui pareiškima, kad Sovietų konstitucija garantuoja religinę laisvę, buvo smarkiai pakilė, bet greit subliškio. Gudresni katalikų dvasiškiojus, kaip kunigas Walsh, supranta, kad "faktiškai" su prezidentu bus negudru, nes jis nenusilenkia, o tuomet gali prisieiti trauktis atgal iš kovos lauko.

Kun. Walsh delto tą kovą pasuko kiton kryptin: "Prasytį Prezidento, kad jis panaudotų savo įtekme ir paveiktų j SSSR religines laisvės ten užtikrinimui."

Tąja kryptim ir eina dabar kalbos religijos klausimu Sovietioje.

Ir tai gudru. Ar sakys ką Sovietai tuo reikalui ar ne, bet vistiek bus galima aiškinti, kad "tikyba laimėjo" koncesijas. Juk ir pripažystant Sovietų valdžią girtasi, kad Litvinovas daug prižadėjo.

Taip veikiausia tas klausimas ir pasilik.

Zurnalistas.

Idomus Šis Pasaulis

"SUGRUSTUOSE VAGONUOSE"

Chicagoje lietuvių biznierių sąjungos (Vaizbos Buto) vice-prezidentas ir sekretorius p. J. P. Varkala pasidarė labai "šlaunium" radijo pranešėju.

Aną vakarą jis paskelbė švietui, kad bolševikai išvežė daug lietuvių iš tėvynės į tolimą Sibirą... "sugrustuose vagonuose."

Žodį sugrusti, ždukai tariama—"sutrinti." Bet kadangi žemaičių kalba senesnę už dzukų, tai ir to žodžio reikšmė vistiek pasilieka senoviška, atseit: sugrusti, sutrinti, sumalti j miltus, sutrupinti—tai vienas ir tas pats.

Kaip maskoliai galėjo sutrinti geležinkelio vagonus, o paskui juose išvežti lietuvių j Sibirą, tai tik pats jų žinių fabrikantas Goebbelas tegalėtų išaiškinti.

Kad p. Varkala neturėjo mintyje perdidelį sukimsimą vagonuose, galima suprasti iš tolimesnės jo kalbos. Girdi, "po 30 ir 40 žmonių "sugrudo" į vieną prekinį vagoną."

Išivaizdinkite! 40 žmonių prekiniam vagonu tik mažą dalelę jo teuzpildys. Taigi, reikia suprasti, kad ir tie žmonės kaip ir vagonai buvo sutrinti kaip šniukiamas tabakas.

Beje, norėčiau paklausti p. Varkalos ar tamta esi užsiregistravęs valstybės departamente kaip svietimos šalies agentas? Juk negali nežinoti, kad norintieji pedliavoti svietimos valstybės štofą Amerikoje yra įstatymu verčiami užsiregistruoti.

"NEZGRABNAS" KAI MEKSIKOS BULIUS

Esu matęs (judžiuose) bulių kautynes Meksikoje. Betėmijant iniršusio buliaus puolimą ant žmogaus, pastebėjau vieną ypatybę: Jis jokiū būdu negali padaryti staigaus pasisukimo.

Žmogus budamas atokai erzina bulių, o šis jį puola. Bet kaip bulius jau prisitariena pavojingai arti prie žmogaus, šis greitai pasimetą į šalį, o bulius ir nuruksta sau tiesiai.

Akurat tokj sutvėrimą

turima ir Chicagoje. Tik jis dar vis vaikščioja ant pasturgalinių kojų ir tituloja si "daktaru."

Jo mėgiamiausia giesmelė yra, kad bolševikai tai tikri nevydona, jie dar nespėjus sąlygoms pasimainyti, o jau keičia poziciją.

Chicagošis Meksikos buliaus kopija to niekados nedaro. Sąlygos gali kažin kaip pasikeisti, tiesiog aukštytį kojom apsversti, musų "daktaras" neria tiesia lininija kaip meksikoniškasis bulius ir tiek.

Perėitį vakarą mačiau jį ("daktaru", ne bulių) bevaikščiojant apsilvikių lengvu vasarinu švarkeliu. Sulgy jo teorija, jis ir žiemą turėtų taip dėvėti. Nejaugai pasėks bolševikus ir permains kailį!

NEJAUGI NEPASITIKI?

Nežinau kiek SLA nariai pasitiksi savo Pildomąją Tarybą. Bet skaičiau visą eilę prez. Bagočiaus straipsnių "Tėvynėje" ir kiekviename straipsnyje jis nepamiršta perspėti narius kad—

"Pildomoji Taryba yra labai "smart" boisi ir nariai privalo ją pilnai pasitikėti."

Paskutiniame straipsnyje ("Tėvynės" num. 40) jis ir vėl tą patį pakartoja ir magaryčiom tikrai ubagiškai nusizemina prieš narius:

"Aš (F. J. Bagočius) esu SLA narių darbininkas, jū organizacijos tarnas, o ne ponas, ir todėl nariai iš manęs, kaip ir iš kiekvieno kito Pildomosios Tarybos nario, gal reikalauji paaiškinimų, asmeniškai arba viešu pobūdžiu."

Jau buvau beklaušias atru kartu: kodel p. prezidento tokis nusizėmimas nariams, bet atsiminai, kad jau spalio mėnuo, 1941 metai. Už mėnesio įvyks nominacijos kandidatų j SLA Pildomąją Tarybą.

DAR 27 ŽMONES PASMERKTI MIRIOPI, TERIOJAMIS NEUOLANKIŲ TESJAMIS

LONDONAS, spalio 7.—Nykio radijas praneša, jog dar 27 čekai pasmerkti mirioi kaip "isidavikai," mat jie nešėtikimū nacių režimui ček-Moravioj. Studentai kėsinis nužėti nacių slapto policijos viršininką Karl Herman Frank, kersti už nužudytus čekus.

Cekų gautais dviniais, tarpe Heydricho ir Čekijos gubernatoriaus Konstatin von Neurath kilę kiverčiai.

Amerikos Ambasadorius Sovietų Sąjungai Gryžtas Washingtonan

Maska, spalio 7.—Laurence A. Steinhardt, Jungtinių Valstijų ambasadorius Sovietų Sąjungai, tuojau grįs j Washingtoną padaryti savo vyriausybei platų pranešimū apie Amerikos santikius su SSSR ir Maskvos konferenciją.

DEKAVONĖS DIENA BUS NUSTATYTA VISAI ŠALIAI

Washingtonas.—Atstovų butas priėmė bilių, kuriuomi nustatoma Padėkavonės Diena visai šaliai pasakojintį ketvirtadienį lapkričio mėnesio. Bilius pašuista senatui.

Vaizdas senėnai nusiatušios Texas valstioj viesulės. Aukščiausio laipnio viesula pasiekė Matagorda apskrityje, kur huraganas siautė 110 mylių į valandą greičiu. Šlame atveidė matosi Galveston pajūris laike audros.

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Rugsėjo 28 d. Los Angeles Liet. Org. Bendras Komitetas buvo suaukęs masinį lietuvių susirinkimą, kad išaiškinti karo priežastis ir dabartinį Lietuvos likimą. Kalbėjo draugai A. Busas ir J. Babicz. Jie gerai išdėstė šio karo kaltininkus ir kvietė remti šios šalies prezidento Roosevelt'o užsienio politiką, tai yra kovoti prieš nacizmą iki jis bus sunaikintas. Tuo klausimu priimta rezoliucija, užgairinti valdžios užsienio politiką ir pasijusta prez. Roosevelt'ui.

Drg. J. Pupis trumpai pareiškė, kad ir mes turime prisidėti prie sutrūkinimo hitlerizmo, remdami Sovietų Sąjungą, teikdami medicilę pagalbą, kuriai yra įsteigta lietuvių skyrius.

"Kas aukautis po \$5 tam tikslui?" paklausė drg. J. Pupis. Tuoj aukų rinkti: d. d. Onksas, P. Repčka ir O. Bernotienė leidosi rinkti aukas. Po \$5 aukavo: P. Repčka, K. Repeckienė, J. ir E. Balicz, M. ir O. Pukiai, A. Chulberkis, M. Mereckis, J. ir M. Pupiai, A. Cepļa, J. G. Savis ir M. Daukšai. Čh. ir B. Pečiūliai \$2; A. ir M. Busai \$1.50. Po \$1: P. Dravižius, I. O. Lėvmai, U. Daivienė, J. O. Bernotai, Janušauskas, J. Butnani, V. Gliandelis 50 centų, V. Arch ir J. Lėveskas po 25 centus. Viso suaukauta \$60.80.

joj susivėrė galingas komitetas. Losangeliečiai nusėjo knuotė buvo paskelbta, kad Sovietų Sąjungai pagalbą teikti komiteto pirmininku paskirtas Harry Chandler, Los Angeles respublikono laikraščio "Times" leidėjas. O "Times" Los Angeles'e užimdamo tokią poziciją, kaip Chicago's "Tribune". Bet knuomet macia užpaolė Sovietų Sąjungą, tai "Times" pradėjo ją ginti. Tai dėlto turbūt ir paskyrė Chandlerį pirmininku.

Vice-pirmininku paskirtas judamųjų paveikslų direktorius Frank Capra, sekretorė Jane Mead. Kiti visi nariai sąsieda iš judamųjų paveikslų artistų ir direktorių kaip Charles Chaplin, Harold Lloyd, Ed. G. Robinson, Rosalind Russell, Ernst Lubitch, Dolores del Rio, Marian Hopkins, Ch. Boyer, Orsen Welles, Walter Duranty, Walter Hons-ton, Samuel Goldwyn, A. Lilvak, Ronald Colman, Manchester Boddy, "Daily News" leidėjas ir kitai. Jie visi pasidėjo tuojau sukelti milijon dolerių gelbėjimui Sovietų Sąjungos, kuri didvyriškai kariauja smulkiniui hitlerizmo. Tai visi Ka-lifornijos žmonės pasiryžę su-naikinti bendrą priešą. M. P.

Bandys Aprupinti Eks-Kareivius Darbais

Jau ir dabartinio laiku iš kariuomenės paleidžiama nemaža atštarnavusių vyrų. Apie pa-baigę gruodžio mėnesio jų su-gryž' tūkstančiai. Atsirado nauja problema: kaip sugryžtančius iš tarnybos vyrus aprupinti dar-bais?

Tam tikslui šiom dienom su-siorganizavo organizacija po vardu Illinois Service Men's Re-employment Committee. Ši or-ganizacija rūpinasi, kad sugryž' iš kariuomenės jauni vyrai gau-tų tinkamą užsiėmimą. Ypatin-gai bus kreipiama atydes, kad darbo ieškančių eks-kareivių įsinaudotų visokios samdymo agentūros.

Farmerių Aukos Kariaujantiem

EAST ST. LOUIS, Ill.—Senas šio miesto gyventojas Alex Gir-zaitis, savininkas taverno po nu-meriu 1301 North Fifteenth st., pereiną pirmadienį, spalio 6 d., atarasas savo namo sklepe pasikors.

Anna Girzaitis, velionio žno-ma, sako, kad tą patį rytą, kaip 3 val. ji buvo atsikėlus ir kaip paprastai davusi jam vaistų be kurių velionis negalėjo miegoti. Ji pati vėl užmigusi ir kada apie šesyt valandą pabudusi, pajutu-si, kad Alex Girzaitis stujobe nėra. Ji kiek palaukus pasitū-tė taverno darlininku, Charles Hicks į sklepą ir pastarasis ten atrado Girzaitio kūną bekaban-ti ant virtos virvės prištios prie balkio. Velionis nutarė at-imti sau gyvasi veiksiasiai del-ligos. Jis pastaruoju laiku sir-gov vidurių ir nervų liga.

Velionio kūnas tapo pašarvo-tas graboriaus Kassy koplyčioj. Laidotuvės įvykis trečiadienį, spalio 8 d., Ml. Carmel kapinse.

Alex Girzaitis paliko nuūdi-me savo žmoną Anna Girzai-tis, sūny Alex, seseris Mrs. Ida Idoll, Mrs. Johana Kasmas ir Mrs. Dorothy Godfrey, kurios gyvena St. Louis, Mo., ir dvi seseris: Stella Propanski ir Constance Girzaitis gyvenančias Montreal, Canada.

Velionis priklausė prie LDS 92 kp., prie šv. Kazimiero Draugystės ir prie Laisvės Draugijos. Taipgi ir prie Tavern Owners Association.

Galja, kad žmogus sunkus gyvenimo prispaustas uchetena-kia vilties ir atima sau gyvastį. Alex Girzaitis mirė tik 53 metų amžiaus. Galėjo dar ilgai gyventi.

Man Clevelandą Aplankius

Rugsėjo 21 d. mano prisioję apiešiti Clevelandą ir savo se-nus pažystatams ir draugus bei drauges, su kuriais man teko daug veikti ir visokiais reikalais rupintis. Taipgi prisioję atsi-skirti iš savo mylimomis or-ganizacijoms, kaip tai LDS 55 kp. ir LLD 22 kp. ir kitomis, taipgi su Lietuvių Lyros Choru.

Labiausiai man buvo gaila draugų, kuriuos palikau sergant, tai drg. Mažanskiene, 722 East 127-th st. ir drg. M. Esienė, 1386 East 65th st. Drg. Esienė tuom sykiu dar buvo Charity ligonm., ant Central ir 22nd st. Tik po-rų dienų prieš išvažiuojant aš ją aplankiau su savo gyvenimo draugu J. K. Alvim ir gailėtin-gai prisioję atsisikirti. Bet turin-vi.ltj, kad abi draugės greit pa-sveiks ir prašyčiau, kad Cleve-lando draugės aplankyti jas ir aš nuo savęs linkiu gerai su-sveikti draugėms Mažanskienei ir Esienei.

Apie Organizacijas

Man labai buvo įudna, kada užgirdau, kad Lyros choras san-kiu susirinkimą pradėti pamoka ir tik mažą dalėlė atvyko į pamokas ir negalėjo nei pradėti choro pamokų. Man rodosi, kad ne tik būtų liudna, bet ir būtų gėda, kad choro veikimas pa-rikryti ir clevelandiečiai netektų tokios drg. kaip Lyros Choras. Ten jaunimo veikimas ir ten misų atities viltis.

Teko nugarsti, kad ir LLD 22 kp. susirinkimą atvyko apie septyni nariai ir valdyba ne ap-

Tai Ko Gi Jūs, Hitlerininkai, Norite?

Chicago's lietuviai hitlerinin-kai, su kuriais ranka rankon eina ir Grigaičio "Naujienos," renka vardus iš Lietuvos Socie-tizmo "išveštų" lietuvių ir ruo-šia jų "reikalų" memorandumu Washingtonui.

Tuomi, sakoma, užsima ir radijininkas Vanagaitis.

Čia tuomas pastebė, kad per-citę antradienį Vanagaitio pro-gramoj kalbėdamas p. Tysliava pareiškė, jog į Rusiją esą iš-vešta šimtai tūkstančių lietuvių ir kad ten jų padėtis esanti daug blogesnė negu po Hitleriu Lie-tuvoje.

Kaip matosi iš iš pabėgusio iš Lietuvos rašytojo Marcinkevi-čiaus "Vilnyj" tilpusio rašto, jei ne visų, tai didelė didžiama tų Sovietijon "išveštųjų" lietuvių yra patys kaip kas galėdami pabėgti — vienai besigelbėdami nuo nacių teroro, o kiti stodami raudonarminėčiam pagelbon.

O jei daugelis vaikų tapo iš-vešta, tai ir jūs, hitlerininkai, manote, kad jie išvešti pivomui del mėsos? Juk tai kiekvienam aišku, kad jei vaikai išvešti, tai tik tam, kad juos apsaugojus nuo nacių pasūtimo.

Tai ko gi jūs, memorandinin-kai, galop, norite? Ar kad So-vietai tuos "šimtus tūkstančių" lietuvių grūstų atgal į Lietuvą, į hitlerininkų nagus?

To jūs nesulauksite! Kada nors, o gal visai ne po ilgo, tie Sovietijon esantieji lietuviai, kurių krauju norite pasotinti nacių žvėriškumą, jums tinkamai at-sakys!

Kodėl jūs neruošiat memoran-dininkų reikalų tu lietuvių, kuriuos naciai konskriptavo ir iš-vežė darbam Vokietijon? Juk apie tai žinių jau buvo.

Jūs skelbtai vardus "bolševikų sušaudytųjų." Bet jūs ne-paskelbtai nei vieno, kuris būtų sušaudytas ar nukankintas nacių. O tas rodo, kad jūs ir Hitlerio samdiniai Lietuvoj pri-škaitot prie "bolševikų nužudy-tųjų" ir visus tuos, kurie krito kovoje su naciais arba tapo na-čių sumti ir sūšaudyti.

Kada nors palyk Lietuvos žmonės — ne parsidavėliai na-cian, bet patli laudis—suragys atskaitų nacių kruviną primetel So-vietam. Lietuvos laudis gėrė-josi, džiaugėsi Sovietų žmoni-kam Smetonai Kravinsjam pasprukus, ji susilaukus progos ir vėl pasakys leisybę apie So-vietus ir tinkamai "padėkos" jum už tarnavimą pasauliniam budeliui Hitleriui!

J. Kuodis.

atsitilinkė, tad neįvyko susi-rinkimas. Labai apgalitinas dalykas, kad mūsų pažangųjų organizacijų nariai taip nekrei-pia dėmesį į susirinkimus.

LDS kuopa kol kas gyvena gerai, bet manau, kad draugai ir draugės nepatigės gauti nau-jų narių į 55 kp. ir linkiu geras kloties abiem, LLD 22 kp. LDS 55 kp.

Apie Laikraščių Vajų

Pastebėjau "Vilnyje, kad cleve-landiečiai rengiasi prie laik-raščių vajaus ir net saukia Det-roit vėjininkus į lenktynes ir žada detroitiečius pralenkti. La-bai būtų gerai, kad taip būtų. Aš manau, kad daugelis dirbi-me, tai bus gerai mūsų laikra-ščian ir nebus kolonijoms jokios skriaudos.

M. Alvinas.

Roselando Žnios.

Satkauskas Išvažiuo į Spring-fieldą.

Roselandiečiams gerai žino-mas pažangus biznieriūs P. Sat-kauskas išvažiuo keliom dienom į valstijos sostinę Spring-field. Jis ten atstovaus Roselan-do Kivams Klubto šios organi-zacijos suvažiavime.

Suvažiavimas prasidėjo spai-lių 5 dieng ir, sako, tęsis pen-cias dienas. Satkauskas čia turi radio aparatų krantuvę ir veda gerą biznį, nes tai draugiškas ir pažangus žmogus. Dang kartų pažangųjų organizacijų parengi-mose naudojamos jo moder-niškas garsiakalbis. Jo biznio antraštas yra: 10841 S. Michigan. Reikale partarna kreipitės prie Satkausko, o jis partarnas vi-same kame spręsyje su radio aparatais.

—Kaimynas.

Tik Dabar Apsžiurėjo

Rugpjūčio 25 dieng nežinomi plėšikai įsilaužė į O'Hara Deco-rating kompanijos sandėlį. Žygis raportuotas policijai ir tuom sykiu savininkai pareiškė, jog niekas niešnešta. Tik vakar su-vesta galutinas apskaičiavimas ir surasta, jog vagys išnešė įvai-rių daiktų vertės už \$1,012.

UPEJ BASTA MOTERISKE

Paryžėjus. — Tonia Masse, sekretorė Lygos prieš Bolševiz-mą, ištraukta iš upės. Prie kabo-ji priurista didelis aknuo. Mirties priežastis tirama.

Draugijoms, Biznieriams ir Draugams

Reikale skelbimų ar praneš-imų butinai prašome įsičėmyti, jog reikia tekstas pri-duoti ar prisistyti bent dieną anksčiau. Pavyzdžiui: pir-madienio laidai skelbimas ar pranešimas turi "Vilnijos" raš-tinę pasiekti šeštadienį kaip 12 val. dieng (paštas po pietų nevelkin).

Kitoms visoms dienoms skelbimai ir pranešimai raš-tinę turi pasiekti ne vėliau kaip 2 val. po pietų, dieng prieš tai.

Pasitikime, kad draugijos, biznieriiai ir draugai būsite to-ki geri kooperuoti su "Vil-nijos" administracija šiam reikale suteiktum mum lai-ko jum gerina ir greičiau pa-tarnauti.

"Vilnijos" Administracija.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street

Su Geriausiu Skoniai Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI Savininkai

L.K.M. CHORAS Spalio 19

Lietuvių Auditorijoj

APIPLESĖ IR NUREDE

Pastatant automobilių į gara-žą, du plėšikai užpaolė Frank Hauser prie jo namų 1140 N. La Salle, ir teraude tik \$6 skau-džiai sumušė. To negana, pa-siėmė apipištą žmogų į savo automobilį ir nuvežė toki pa-leido nurede veik iki nuogumo.

Zade's Bar

6753 S. Western Ave.

DELLA ZADEIKIENE, Sav.

Penktadieniais Kepta Zuvis, Gardus Alus, Skani Arietka, Sal-dus Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vėšiena.

Rusu Kooperatyvas Chicago, Ill.

Garantuoją Kokybę, Įvairum ir Produktus Savo Įstaigoje

RESTAURANE

(VALGYKLOJ) Sveika, švart, Rusiška-Ame-rikoniška Virtuvė. Kainos žemos.

1628 W. Division Street

Tel. Humboldt 4044

Mėsos ir Groserio Krautuvė

Visokla Mėsa — Panklitena 2051 W. Division Street PRIMAM ORDERIU Fokilarna, Parengiamas ir Panafali

Tel. Brunswick 9168

URBA GELININKAS

Gėles Mylimoms, Vestuvoms, Bankietam, Laidotuviem, Papusimam

4180 Archer Avenue

Phone: LAfayette 5808

Siunciame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS --- Kvietkininkas

GĖLES VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chiengos ir Cieros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNS

2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1278 & 2515

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ANTHONY B. PETKUS

1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CIERO 2169 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 8142

S. P. MAZEIKA

3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1128 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4968

VILNIES SPAUSTUVĖ
ATLIEKA
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS
GERAI IR PIGIAI

NAUJAS LINOTYPAS
Greičiau ir Geriau Atlieka Darbą ir Turi Daug Naujų ir Gražių Raidžių.

Todel visokias spaudos reikalais kreipkitės į "Vilnijos" Spaustuvę. Jūsų darbas bus padarytas greitai ir gražiai.

VILNIS
3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas VICTORY 1455

Phone: Canal 9560 Vonių visada galima imti

RUSIŠKA IR TURKIŠKA MAUDYNĖ
Ant Keturioliktos Gatvės
Kainos 50c Vyram ir 50c Moterim
908-910 W. 14th Street
PERTAISYTA MODERNISKAL VISI PARANKUMAI
ĮVESTA MASAZAS — CHIROPODIST
Atdara Dieną ir Naktį, Moterims Trečiadienis (Wednesdays)

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted Street

Su Geriausiu Skoniai Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI Savininkai

L.K.M. CHORAS
Spalio 19
Lietuvių Auditorijoj

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chiengos ir Cieros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNS
2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1278 & 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ANTHONY B. PETKUS
1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CIERO 2169 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 8142

S. P. MAZEIKA
3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1128 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4968

LKM Choras

Smarkiai Ruošiasi Prie Metinio Koncerto

Didysis mūsų LKM Choras, kaip girdėjau, smarkiai ruošiasi prie metinio parengimo. Ši metų bus jau biskų daugių ne koncertas. Prie daugių ir muzikos, choriniai duos dar ir puikų spektaklį, vieno veiksmo komediją, "Motery Medziotojas."

Meninių spēkų choriečiam netrūksta. Tad ir komedijų perstatys patys geriausi artistai-mėgėjai iš choriečių tarpo: Marė Simkūitė, Antanas Garšinkas, Juozas Stulgaitis, I. Gedrim ir kiti.

Šie vardai choriciečiam gerų perstatymų mėgėjams jau senai žinomi. Dėlto čia nei nebandysiu girti juos pavieniai ar visus kartu. Tiek perspėj gerbiamą publiką, kad parengimui įsigy-tuot tikėtus išankstus. Jų gal-tie gauti pas LDM Choro na-rus ir "Vilnius" raštinę.

Tas viskas įvyks visai už trumpo laiko—šio mėnesio 19 diena, Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted st. Užbaigus koncertinę ir vaidmens progra-mą, prasidės šokiai prie geros orkestros. Choro Rėmėjas.

"Moterim Neišsimeluos"

Vieną sykį nemeluos—sako Lietuvių patarlė. Kiekvienas melas prieina galą. Daug kas yra girdėję apie suklybtus ir me-galystes. Bet dabar turės gerbi-ųjų Chicago lietuviai pamatyti idomų gyvenimo vaizdą—tai trijų veiksnių komediją "Moterims Neišsimeluos."

Šį juokingą veikalą perstitys scenoje Lietuvių Kultūros Ra-telio Choras spalio 26 d., sek-madienį, Sokol Hall, 2345 S. Kedzie ave.

Komedija yra tiek pilna gy-venimo supulančių juokingų įnirgų, kad kas tik ją matys, už-vakar sugrįžo "Vilnius" redak-torius H. Jagminas.

Musiškių Tarpe

SUGRYŽO H. JAGMINAS. Maršrutavęs virš dvi savaiti pietiniam ir centraliniam Illinois ir pasakęs visą eilę prakalbų, už-vakar sugrįžo "Vilnius" redak-torius H. Jagminas. Mainierų kolonijose turėjęs neblogas paselmes, Prakalbam žmonėms labai interesuojasi. Mainieriai taip jau nuoširdūs dien-raščio "Vilnius" rėmėjai. Par-šėdė nemaža naujų prenume-ratų ir atnaujintų. Kitas "Vilnius" redaktorius, F. Abekas, jau savaitė laiko kaip važiuoja vis tolyn į vakarus. Iš kelionės jis jau prisistėdė nema-žai naujų skaitytųjų dienraščių ir visus senus atnaujina. Pa-siekęs Pacifico pakraštį, už ke-lių savaičių grįs atgal Chicago kitu keliu, sustodamas Lietuvių kolonijose dieni-kiti ir pa-sakydamas visą eilę prakalbų.—Rep.

Kult. ir Meno Klubo Radio Programos

Atydžiai klausau Kultūros ir Meno radio programo antradieniais tarp 7:30 ir 8 valandos. Noriu tarti kelis žodžius apie antradienio, spalio 7, programą.

Pirmiausia keli žodžiai apie jo vedėją J. Kuodį. Reikia sa-kyti, kad jis kalba aiškiai, gra-žiai, patraukliai. Garsinimus lai-p gražiai, aiškiai perduoda, kad kiekvienas klausantis leng-vausia supranta.

Kalba gera, malonu klausyti. Apie to vakaro programistas—Motery Trio norėčiau labai daug sakyti. Tikrai malonu klausyti jų dainų. Gražiai ir maloniai kalba mūsų liaudies dainos. Gerai jautiesi girdėdamas jas per radiją. Jų tūkstanti žmonių klausosi—nemažai ir ne lietuvių.

Graži ir ne lietuviškos dainos, bet jų gali girdėti veikt kas valanda. Mūsų gij gimtinio krės-to ir mūsų kalbos dainos retai tenka girdėti. Dar blogiau, kad kartais ir girdėdamas per radiją negali įvertinti, nes prastai pa-dainuotos. Kas kita su KMK pro-gramomis. Dainos gražios, geri dainininkai.

Patiklo ma ir L. Prūšėlis žinių perdavimas. Į trumpą lai-ką jis daug pasakė. Ir pasakė to-kią kalbą, kuri ir lengvai su-prantama ir patraukianti. Patinka man KMK "amun-seriai", nes jie kalba kaip reikia. Nerčiau, ne laando nuoduti labai poniškais ar kokiais tai ne-paprastais, nekalka jie tartum pašalmes giedotų, kaip tili daro kituose lietuvių programuose.

Smagu buvo užgirsti, kad sek-antį antradienio vakarą dai-nuoto Povilas Stogis ir Agnėška Kenstevičienė. Jiedu yra iš ge-riaušis lietuvių dainininkų. Re-ikia tikėtis, kad jie ir solo ir duetu dainos.

Valio KMK programai! Tegul Klubas susilaukia juo daugiau-sia narių ir paramos. Dabar tikrai turime gerą pro-gramą ir gražią pasiklausyti. A. K-a.

Cicero Žinios

Visi Dalyvauskie LLD 92-ros Kuopos Susirinkime

Pirmadienį, spalio 13 d., 7:30 vakare, Liūsoybės Svetainėje įvyks LLD 92-ros kuopos susirinkimas. Per vasarą nariai mažai lankė susirinkimus, kas trukdė kuopos darbuotei. Bet išvažiuavus draugai į atostogas buvo šiek tiek pasileisimo. Tačiau į šį mitingą visi turime ateiti ir ap-svarstyti daug lėganių reikalų, kaip tai: "Vilnius" vąjį, pagal-bą kovojantiems prieš nacizmą, rudeninius vakarus, ir tt.

Dar vieną paprotį turime nu-mesti šalin, tai atėjimą į mitin-gą 8:30 arba 9 valandą. Ge-riausia visiem būt laiku ir per 2 valandas užbaigti mitingą, ta-da yra laiko ir padiskutuoti įvai-

70 Metų Atgal

Didysis Chicago Gaisras 1871 metais

Vakar sukako 70 metų nuo didžiojo Chicago gaisro, kuris prasidėjo spalio 8 dieną, 1871. ir tik po penkių dienų nuolatės kovos dalinai tapo nugalėtas.

Tais laikais Chicago, aišku, nebuvo milijoninis miestas, bet visgi jau buvo skaitoma vidur-vakarių metropoliu. Gaisre žu-vo 300 žmonių, sudėję 17,000 būdniki ir apie 100,000 liko be-maisais.

Gaisrai sunaikinus ligonines ir didžiųjų gyvenamųjų namų, bė-gimo penkių dienų netoli ežero įrengto pirmosios pagalbos sto-tyje po atviru dangum gimė virš 40 kėdikių.

Mieste tuom tarpu įvesta kaip ir karo stovis ir visą tvarką da-rė federalė kariuomėnė, vadovy-bėj generolo Sheridan. Nemaža piktadarių, norėjusių pasinau-oti katastrofa ir apvogti nelai-mingus gyventojus, buvo karvi-aių ant vietos nušauta.

Yra legenda, gal daliniai ir tei-sybiė, jog gaisras kilęs iš Mrs. O'Leary's tvarto. Sakoma, ji mė-žiari karvę pasistatius neto-liese liktarną, karvė liktarną pa-spyrus ir iš to įsidėjęs karosi-nu sulietas šienas.

Mažai jau bėra Chicago žmo-nių, kurie atsimeina tą baisią katastrofą. Šis liūdnas mūsų miesto istorijai įvykis šiemet kiek tvėriau atžyminamas, nes šią savaitę čia laikoma gaisry iš-vingimo elksperų konferencija.

Senis.

22,000 NAUJŲ PILIECIŲ

Pirmadienį pasibaigusi naujų piliečių registracija rodo, jog būsimuosiu rinkimuose Chicago-je galės dalyvaui 22,205 dau-giau negu pirmiau. Tiek priau-gis ir natūralizuoti piliečiai užsireistruoti. R e g i s t r a c i j a taigsi parodė, kad po perelyti balsavimų iki dabar 29,179 Chi-gagos piliečiai persikraustė į naujas vietas.

riaus klausimais. Visi būkime susirinkime, už-simokėkime duokles ir atsivei-kime naujų narių.

Kuopos Koresp. Lietuvių Improvement Klubo Mitingas Antradienį Improvement Klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d., Liūsoybės svetainėje, 8 val. vakare.

Klubas labai reikalingas vie-tos gyventojams, nes jo veikla paliečia visus gyventojus. Ar šis klubas turi trubelios ar aukš-ton vandens bilom, ar per ma-žai šviešos ant gatvių, ar neša-ra alleys'e, ar kitoki reikalai,—klubas rūpinasi ir tankiai pa-gelbsti skundus turintiems.

Mokėstis į šį klubą tik \$1 me-tams. Tai verta visiem narių savininkam būti nariem. Klubas dar gi tankiai pavaišina narius mitinguose su alum. Klubo Koresp. M. B.

Pažvelgus Atgal

Spalio 5 d. Chicago Istorijai.

1845 m. vyskupus Quarter pa-ventino vargoms ir varpus vė. Marijos katedroj, ant Madison gatvės, prie Michigan (bažny-čios to vietoj jau senai nebėra). 1869 m. pradėjo kasti tunelį po upę ties La Salle gatve.

1874 m. miesto tarybos nariai ir majoras išvyko į Springfield dalyvaui atidengime paminklo ant prezidento Lincoln kapo, Oak Ridge kapinėse.

1889 m. gaisras sunaikino 5 aukštų būdniką 108 W. Ran-dolph padarydamas nuostolių už virš \$84,000.

1895 m. pirmu kartu Chi-goje pradėta skiepyti nuo dif-terijos.

1909 m. majoras Busse perei-kalavo miesto tarybos įgalioti jį paskirti cenzorius krutaimis pavėkslain.

1937 metais prezidentas Roosevelt pasakė prakalbą atidarant tiltą per Chicago upę, kurioje jis pareiškė, jog reikia kvartantuoti agresorių valsty-bes.

STAIGIAI MIRE

Aną dieną tarpdurįjį prie 2110 N. Oakley rastas apšobęs vyras ir bevežant ligoninėm mirė. Vakar susėta, jog tai buvo mašinistas Joseph Koperny, 32 metų amžiaus. Mirė širdies li-ga.

Keistučio Klubas

Iš Mėnesinio Susirinkimo Pradžė sekmdienį įvyko mė-nesinis Keistučio Klubu susirinkimas. Kadangi pirmininkas J. Soltman sergė ir dalar randasi Hines ligoninėj, tai tvarką vedė vice-pirmininkas J. Stulgaitis.

Iš valdybos ir komisiųjį rapo-rtų paaiškėjo, kad klubas viskas tvarkoj. Visos bilos išnomkama pagal klubo reikalus. Prie klubo prisirašė keletas naujų na-rių.

Klubo Choras komisiąjį pran-ėdė, kad Choras rengia šokių vakarą spalio 11 dieną, Holly-wood svetainėj, 2417 W. 43rd str. Biznio komisiąjį pranėšė kas jau atlikta prisirengime bei ju-bilejinio mūsų klubo vakaro, kuris įvyks lapkričio 9 dieną, Sokolų svetainėj, 2343 S. Kedzie ave. Tai bus atžymėjimas 30 metų sukaklūvių nuo susivėri-mo Keistučio Klubu.

Programą šiame jubiliejiniame parengime pildys didysis L-KM choras perstatytū vieno veiksmo komediją "Motery Medziotojaj" ir sudainuodami ke-likolą dainų. Kitą dalį progra-mo atliks patys Keistučio Klubo Choras, vadovaujamas p. Sarpaikas; sudainuos naujai iš-mokultas liaudies dainas. Susirinkime skaitlytas laiškas

Medicinos Doktorai

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4442 S. Western Avenue KASDIEN Sekmdieniais pagal sutartį

Dr. V. A. SIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAUKO 3343 S. Halsted Street Valandos: 11-12, 2-4; vakarais 7-9 Šventadieniais 11 iki 12 ryto

Dr. STRIKOL'is GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak. Sekmdieniais pagal sutartį

Dr. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m. Šventadieniais nuo 1 iki 4 Popiet. Trečdieniais pagal sutartį

Dr. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.) Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak. Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Dr. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street) VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečd. sutartus

Dr. ALGERD W. PRUSIS DENTISTAS 6924 So. Western Avenue VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 12 Nuo 2 iki 5 popiet. Nuo 6:30 iki 9 vakaro

Dr. KARL NURKAT (NURKAITIS) Pritaiko atako-mingai akinius už p r e i n a am kainas ir ant kn-g v išmokėji-mu

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ: 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaišo

Public Saving & Loan Association OF CHICAGO 1610 W. 63rd Street - Telephone Republic 6604 Kiekvienas Indėlis Apraustas iki \$5,000 Per Agentūrą Federalės Valdžios Galiti pradėti taupinti su \$1.00 ar daugiau bile laiku. Mokame 3% dividendų.

MILDA Buick Sales VIENTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA NAUJA VIETA: 907 West 35th Street, Chicago Telefonas: Lafayette 2922 • Rez. Tel. VICTORY 2499

NEW BUNNY BUN HAMBURGERS 5¢ Sustok bile kada dėl skanaus užkandžio. Čia gausite saldių hamburgerių, karštų kibesėlių, minkštų gėrimų ir namie darytos chile. Naudojam J. V. valdžios per-tvėrta jautieną dėl Naujo Būny Bun. GEORGE SAVINKAS 3110 S. Halsted Street

Šitoks jaunų Sovietijos piliečių pasiryžimas daug lėšuos naciams. Čia motasi būrys raudonarmiečiai besliauziant tarpe mūsų linijos, kad pakasti minas, kurios motasi už-ėjus sprogeta ir viską iškelia į padebesius.

"HITLER BOMBED, PILLAGED LITHUANIA"

WRITER UNFOLDS STORY OF HORROR, DEATH, WRECKED UPON PEOPLE BY NAZIS

(Wireless To Vilnis English Section)
By JONAS MARCINKEVICIUS
Noted Lithuanian Journalist

What Lithuanian has not sung about Biruta and who has not been charmed by that beautiful watering place, Palanga? For us, particularly in Soviet times, this was indeed a haven of rest, the incarnation of our national poetry.

The very first day that Germany wantonly attacked the Soviet Union the fascists bombed Palanga. At that time the place was filled mainly with infants and school-children and their mothers. People fled from this defenseless village wherever they could go. Children were put on motor trucks and driven away as quickly as possible from the fascist monsters. But one fascist dive bomber, swooping almost to the ground, dropped a bomb on one of the trucks. The driver was killed and so were most of the children. Never again will they hear the lap of waves on shore or the beloved voices of their mothers.

Loot, Kill, Bomb

As soon as the first enemy scouts entered the village, they began to loot houses that had survived the bombing. One woman who managed to escape from this hell, but whose name we cannot mention because of the terror reigning in occupied Lithuania, told me the following:

"After several frightful bombings, when no more German planes were seen in the sky, several of us women gathered in the only kitchen that was still standing in our district to prepare some food for our children. We hadn't been there long, before three armed Hitlerites forced their way in. 'Where are the men? Are there any bolsheviks here?' they yelled.

Take Everything

Like hungry animals, they began searching in every nook and cranny for loot and took away everything of the slightest value. One

of them noticed the wedding ring on my finger and tore it off, nearly tearing my finger with it. Another grabbed the eggs that had been boiled for the children. When he had thrown the last egg into his knap sack the local schoolteacher cried, 'Leave at least one egg for my child!' The fascist killed her on the spot. Children cried with fright. We women were stunned with horror. We couldn't believe that they were human beings."

Children Shot

Near Palanga there was a children's pioneer camp, where there were about one hundred children. The fascist tanks rushed right into camp, opened hellish machine gun fire. The children scattered, like young birds from a bird of prey, but less than half of them escaped the jaws of death. Some were crushed by caterpillar

(Continued on Page 2)

Lithuanians Inquire If Newspapers Are Registered as Agents

CHICAGO, ILL.—Queries as to whether two certain Lithuanian newspapers published in this city are registered as agents of a foreign power, has become the object of discussion in Lithuanian-American circles.

It is presumed that the constant appearance of articles submitted by one Pranas Ancevicus, nazi agent, which appears in two local dailies has brought forth the inquiry.

State department regulations and a recent law, prohibits dissemination of propaganda for foreign powers unless the firm or group are registered as agents. As far as it is known, the two newspapers involved have not registered as such.

Subscribe To
Vilnis English Section

KREVE-MICKEVICIUS

V. Kreve-Mickevicius, noted Lithuanian who is missing following the invasion of Lithuania by German Nazis.

Message Of Soviet Youth Is Call For All-Out Nazi Defeat

The indomitable will that never knows defeat and the fiery determination to win the war against Hitlerism was expressed by 1,500 representatives of youth assembled in Moscow. In a message to the youth of the world which was broadcast via short wave by the delegates, the essence of messages were thus:

"Youth of Europe and America, I am addressing you from the front of the gigantic struggle for liberty. Here on Soviet soil not only the fate of Soviet youth is being determined, but the fate of the young generation of the whole world.

"This is not the time for reflection or hesitation. Millions of victims of Nazi assassins call for action, for vengeance. Listen to the cry that rises from the ashes of Warsaw, from the ruins of Belgrade, from the idle docks of Rotterdam, from plundered villages of Lithuanian farmers.

"I fought in the ranks of my nation's Army. I could not but take my place among the fighters for freedom; for my blood, my life do not belong to me. My blood and my life belong to my people, my country.

"Today I am fighting in the ranks of the Red Army. I am proud and happy to take part in the greatest battle the world has known, the battle for justice and human happiness.

"Let all who want to fight for happiness and freedom take their place by our sides. There are many of us in the firing lines today, and tomorrow there will be still more, for friends will join us from all sides."

"Youth of Europe and America, our fight with Hitlerism is a fight for honor and liberty. It is the duty of every freedom-loving member of the younger generation to take his share in this fight.

"Young men and women of the United States of America and the Latin American republics: the Nazi viper is creeping toward your home too. Helping the Soviet Union means helping defend America and saving the Americas from the Hitlerite menace.

Lith Guerrillas Avenging Cruelties Committed by Nazis

MOSCOW.—The Lithuanian people are repaying the cruelties of the nazi overlords with fierce and tenacious resistance, Izvestia reported yesterday.

In an article on the situation in Soviet Lithuania, now occupied by the Hitler forces, the paper describes the atrocious regime of the Nazi ruler, Rinteln, and the grim reprisals taken by the Lithuanian guerrillas.

Lithuanian Priest Head Blasts Nazi Sympathizing Liths

MASPETH, New York.—The Very Reverend Father John Balkunas, chairman of the Lithuanian Catholic Priest's Federation, unleashed a bitter attack on Nazi sympathizers and newspapers utilizing articles written by Pranas Ancevicus, Nazi agent in Berlin, Germany.

In a recent article appearing in "Amerika," Lithuanian newspaper, Father Balkunas writes: "Ancevicus is paid by the Nazis. He transmits material to American Lithuanian newspapers ONLY WITH THE GUIDANCE AND UNDER THE SURVEILLANCE OF THE NAZI STATE! Ancevicus cannot divulge events that are contrary or would in any way or form be detrimental to the Nazi regime."

Father Balkunas' statement was received with applause by all Lithuanian communities. The stand taken by the esteemed priest, predicts a break in certain circles whose leanings have been on the nazi side. His statement has been met with an attack on him by the newspaper "Naujienos" and "Draugas" who have utilized the Berlin agents "news releases." The newspapers it is said, are attempting to ease themselves out of a pro-Nazi situation in which they have invited themselves.

Father Balkunas in the "Amerika" writeup delves into nazi sympathizing Lithuanians when he states:

"This (Ancevicus) propaganda seems to satisfy some of our Lithuanians in America. Isn't it rather peculiar that up to now none of these individuals have protested the nazi invasion and act as if no atrocities had been committed by the Nazis against Lithuania and Lithuanians? From all appearances, as far as Lithuania is concerned, nothing has happened. Everything is peaceful, quiet and orderly. Why protest?"

Going further, his eminence says: "Let us not be misled. We should not believe in propaganda (Ancevicus) sent from overseas."

The stand taken by the Very Reverend Father, John Balkunas, is indicative of anti-Nazi sentiment which is sweeping the country. Reports show Lithuanians combatting the pro-Nazis of which Father Balkunas wrote.

The article stated, in part: "Hitler's henchman, Rinteln, who was placed in power in Lithuania, showed his brute countenance from the very first day. Some 300 estates and big households were distributed among the Germans.

"Repacious requisitioning and confiscation of property is proceeding apace. Trade has been placed in the hands of agents sent from Germany. Mass arrests and shooting has been carried out in Vilno, Kaunas, Siauliai, Rokiskis.

The peasants who had received land under the Soviet order have again been converted into the serfs of landed estates. Many of them have been imprisoned. Wives and children have been thrown into the Hitlerite torture chambers as hostages for the conduct of their husbands and fathers.

TAKE UP ARMS

"But the Lithuanians are not waiting for their doom with heads bowed. The glorious fighting traditions of the past are alive in the people, who are taking to arms against their age-old enemy.

"On Sept. 5 near Kaunas, a guerrilla detachment raided a big food supply base taken from the population by the Germans and, killing the guard, set fire to the base.

"On the night following Sept. 5, the guerrillas sank two German transports with grain on the Niemen River. In Siauliai the guerrilla fighters completely destroyed the power station which was supplying the German automobile repair shops with power.

"Along the road leading from Ukmerge to the Jonava station, a guerrilla detachment attacked a group of fascists who were driving off cattle taken from the peasants, killed the Hitlerites and returned the cattle to their owners.

"The fascist vultures burned a children's health resort in Palanga, and looted the entire town. The guerrillas took revenge. On the road leading from Palanga to Kretinga there were found the corpses of not a few German fascists.

"But this is only the beginning. The Lithuanian people are joining the world-wide liberation struggle on an ever wider scale."

V - - -
V For Victory
Over Hitler

VILNIS

— ENGLISH SECTION —
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
EDITOR:—JOSEPH SACAL

HORROR AND DEATH IS UNLEASHED ON LITHS BY HITLER LEGIONS

As We See It In Lith Circles

FASCIST LITHUANIANS IN CHICAGO!

THE HOUR, confidential bulletin issued weekly and edited by such personalities as Professor F. L. Schuman, Leland Stowe, correspondent for the Chicago Daily News, Hendrick van Loon and Wythe Williams, both noted writers, have this to say in the September 27 issue, as regards nazi activity.

"A Lithuanian publication in Chicago, Ill., is being used as an organ for the dissemination of Nazi propaganda. The name of the publication is Jaunimas ("Youth"). Its editor is Juozas Poshka. On the editorial staff are Vytautas Sirvydas, Karl Bure and Vitalis Buksnaitis, all three of whom are notorious among Lithuanian-Americans for their fascist inclinations. A characteristic passage from Jaunimas is the following:

'AND YET—LET US ADMIT IT—A SUDDEN CRAZY TWIST OF THE WAR HAS PLACED US IN A POSITION WHERE IN SPITE OF OUR HEADS, OUR HEARTS URGE US TO GIVE THREE CHEERS FOR HITLER, AND HIS UNBELIEVABLY EFFICIENT LEGIONS.'

... "THE HOUR is informed that Dr. Pranas Ancevičius, a Lithuanian agent in Berlin, is supplying material to Jaunimas."

AS WE SEE IT was the first to break the news on fascist and nazi leaning newspapers in Chicago. Vilnis was the newspaper that published the exposures. There were those that sneered at the "authenticity" of our writeups. Especially in regards to Jaunimas. Well friends, note the above and see who has been "authentic". We branded Jaunimas for what it is—a nazi disseminatory organ.

What the HOUR did not mention was the fact that "Naujienos", The Lithuanian Daily News, is in charge of Jaunimas. That Jaunimas is but a counterpart of Naujienos who also uses material submitted by Pranas Ancevičius, Nazi Lithuanian agent in Berlin.

AS OTHERS SEE IT

This week several letters of commendation have been received by us. The essence of the letters are: "Keep up the expose on Lithuanian Nazis. Yours is a column that to date, has consistently revealed those who are attempting fascist inroads among Lithuanians."

"We're proud of the recognition we have received. To the readers of this column we can only reiterate: Our job as is the job of all Americans, revolves around the safeguarding of democracy. We write not because of selfish interests, but because of a deep-seated hatred of anything and everything that smells of nazism. Nazism is not only our personal enemy but the enemy of all humanity. This was expressed ably by the President of the United States."

There is a tendency among some people however, to minimize the dangers that lurk among us. They feel that perhaps too much stress is placed upon "possible" dangers. Yet if the people of the Hitler-dominated states had been alert to "possible" nazi dangers, we doubt if Nazism would have progressed as far as it did. It is the "impossible" that in many cases becomes the inevitable.

None of us can afford to take a chance and lie down, content in the thought that "it can't happen here." In Europe they said it couldn't happen, but it did. The only guarantee of it not happening here, is to be prepared. That means being alert and on the lookout for un-American movements.

WHAT OTHERS SAY

The B'nai B'rith is one of the largest Jewish fraternal organizations in America. Belonging to it are such noted personalities as Eddie Cantor, motion picture and radio star, Prof. Einstein, and Justice of the Supreme Court, Felix Frankfurter.

In the National Jewish Monthly, official organ of the B'nai B'rith, (October issue) the following appears:

"Two years ago Antanas Smetona was president of Lithuania. His profound admiration for Hitler, and his Fascist government, gave the Soviets the excuse they needed to invade the country. Today this same Smetona lives in Michigan, and the Jewish Telegraphic Agency reported that he is as Fascist as ever. Smetona is said to be working with other Fascist Lithuanian leaders in this country to help Hitler, on the basis of an alleged Nazi promise to set up an "independent" Lithuania after the war."

Nazi Pillage

On the first page of this week's issue of the Vilnis English Section will be found the first authentic report of what actually happened in Lithuania following the Nazi invasion. The writer, Jonas Marcinkevicius ably describes the scenes of horror, the murder and pillage that was conducted by the Nazis. He himself barely escaped with his life.

The Nazi march into Lithuania is typical of happenings in all areas, which have fallen under the cruel and crushing blows of the booted legions.

To us Lithuanian-Americans, it may be hard to understand the FULL HORROR of Nazism. But after reading the story submitted, a vow to put an end to the atrocities should be forthcoming.

Our government has taken a definite stand. It has condemned Hitler and Hitlerism as inimical to the interests of the United States and our way of life. It has called upon all of us to rally, to band together, and form a front of national unity for the defeat of Nazism.

In the move for national unity a number of tasks confront us. The first task is to expose and eliminate those that work for a Hitler victory. For unless this is done, the same type of fifth columning, of sabotage and sell-out as happened in Europe, will come into being. We have our Lithuanian Hitlerites in America as do other groups.

Secretary Knox's recent speech was a timely indication of the all-out steps which must be taken by this country if it is to remain an independent nation.

Although the American people and the Roosevelt Administration are committed to the defeat of Hitlerism, Sec. Knox stated, we are contributing as yet "only a part of our share." He decried the "fatuous folly of declaring we will not fight when war threatens, unless our own shores are invaded. "Far better a distant war," he continued, "than one at home,"—a sentiment shared by every American who holds his home and safety dear.

The realities and logic of the situation facing our country thrust upon America an equal responsibility with the Soviet Union and Britain for the military destruction of Hitlerism. That is true, even though Sec. Knox' remarks about Britain and America policing the world after the war do not help to mobilize the all-out front necessary to defeat Hitler. For after the war, all the democratic peoples of the world will participate in the peace.

On the immediate task of crushing Hitler, there is no disagreement among the people. In order to achieve this, the sort of "half and half" status of America has to be changed into an all-out effort against German fascism. America is already in the war, but its ability to defend itself and annihilate the foe is terribly handicapped by technicalities and unrealities which help the Nazis.

The Neutrality Law should be repealed, merchant ships armed, convoys should accompany aid to Britain and the Soviet Union, and every other means should be taken which will insure military victory over the common enemy.

Continued From Page 1) tanks and others were shot down by fascist bullets.

Here in the beautiful pine-wood glade Hitler gangsters have left an eternal monument to their shameless and senseless brutality.

Cities Destroyed

Nothing much has been left of other towns and villages of Lithuania. Zarasai, Prienai, Vilkaviskis, Mariampole, Sasnava, Aduiskis, Suvalkai, Kalvarija, Taurage and Kybartai have been razed to the ground.

Churches and monuments of art have been severely damaged in Vilnius; fires have ravaged Siauliai and the suburbs of Kaunas; numerous villages have been reduced to heaps of ashes.

How many human beings have fallen victim to this fascist horror! Roads and woods are bestrewn with the corpses of little children and their mothers. The very recollection of it sends a thrill of horror through one's whole being! Wherever fascists have trod, they've left a trail of death and destruction in their wake.

Show No Mercy

Near Svecnionys, beyond Vilnius, the following incident occurred:

The early morning drone of three fascist planes was heard. The planes flew lower, and lower. The inhabitants scattered wherever they could, but one woman in whose lap a small boy and girl were sleeping didn't run. Her face showed signs of utter exhaustion. As related by others, she had walked one hundred twenty kilometers (about 75 miles) with these two children in her arms.

Shot Next Day

What do you think? The planes circled round and threw bombs on peasant cottages and their orchards. Gathering her last ounce of strength, the woman caught up her children and ran across the field. The fascist beasts let fly a round of bullets. Mother and boy fell dead. The little girl, gazing at the corpses, her eyes wide open with wonder. Then she flung herself on her mother's corpse crying loudly. She seemed to be bewailing not only her mother and little brother, but all innocent victims of fascist brutality.

On the very first day the

fascists entered Šauliai they ordered all males in town to assemble at the commandant's headquarters. Here fascists arrested three hundred men. Many were shot the next day. The same thing occurred in Rokiškis. The fascists also shot thirty youths and girls, then threw large numbers of others in prison.

All over the country requisitions were instituted and draconian orders followed one another threatening severest penalties. Renteln, whom Hitler appointed ruler of Lithuania, at one stroke put an end to all cultural life in the country. Land is being divided up among the Germans. Lithuanians are being down-trodden, outlawed and deprived of human rights. Their lot now only that of prisoner, humiliation before every pirate wearing skull and crossbones on his cap, lot of starvation, degradation and national extinction.

Such were the first steps of the fascist rulers in Lithuania. They have plunged their claws and fangs into the body of our nation, trampling upon the land with their tanks and plowing it with their bombs. Much blood will still be spent. Their object is to crush the Lithuanian nation forever. But this will never be.

Lithuania Will Be Free!

Hitler's pirates have miscalculated. The heroic Red Army already is inflicting blow about blow upon their bands. All civilized mankind is against them. Their doom is inevitable. The Lithuanian people are playing their part in this fight. They will not allow themselves to be exterminated and the day of reckoning shall come for the towns and villages the fascists have burnt for mothers and children they have tortured in their dungeons.

In this the Lithuanian people will be backed by the lovers of freedom and all honorable humanity throughout the world. It is only necessary more firmly to grasp our weapons, and wherever a Lithuanian heart beats, to wage still more resolutely and determinedly the struggle to eradicate this festering sore known as fascism on the body of mankind.

Jonas Marcinkevicius.

THE ORGANIZATION FRONT

Chicago L. K. M. Chorus Opens Season With Concert And One Act Comedy "The Woman Hunter" At The Lithuanian Auditorium

The day of our annual concert is nearing folks, so get your tickets early. Included in the program will be that special feature, that hilarious one-act comedy, "The Woman Hunter." The program will be followed by dancing to a good orchestra. It will be held October 19, at the Lithuanian Auditorium, at 5 o'clock. The admission will be fifty-five cents, and tickets can be bought from any chorus members.

MEMBER NEWS

Last Tuesday, some old members returned to rehearsals. They were Stella Kelly, Ruth and Louie Wengel, and Al Juska. I wish to make a last appeal for more old members to return. I also wish to extend our heartiest welcome to any new members interested in joining our chorus.

CONCERT SIGHTS

Absentees: Monica Nor and Stanley were greeted by friends after a long absence. Monica looks wonderful after her operation. Another old timer seen was Frances Mattley. She's married now, and I didn't get her new name. Sylvia Binkas was also sighted; she promised to come back to the chorus. Surprise: Joe ("Teach") Kenston surprised many people with his beautiful Hawaiian Trio, and the wonderful way he plays the guitar. Romance: Volle and Ed always look as though they're inseparable. Isabelle Benek seemed to have more than that usual someone on her list. Bertha and Doekus still have that loving look in their eyes. Tex and Kay Zebratis had a wonderful time dancing, even if only to two-measures of music. Dancing: Jean Michel lead the Conga, and Helen Dabulskas ended it. Moon, Sailor, Chuck, and the rest of that bunch finally found dancing partners. Home-Goin' Notes: Isabelle Gedrim was sure popular. She had about five people, escorting her to the street-car line. A few members stayed behind to close the place. And boy, we really closed it!

Spyder.

HE'S MAN NOW — Mickey Rooney, that fellow in pictures, gets congratulatory smack from Judy Garland, on reaching his 21st birthday, in Hollywood. Note huge birthday cake in background.

Chicago Monarchs

Well! What happened to you old faithfuls? The program was good, the food was delicious, but where were all the youths? Art Barrows Orchestra made everyone happy.

The girls in the front row were really having a swell time when Joe Kenston and his Hawaiian quartet came on.

Stevie Lukas was all smiles. Didn't she look luscious? The boys thought so.

Down in the bowling alleys Ed. Barr sure had a wonderful night. He bowled 218. It's all luck.

Tony Gurski didn't seem to get the ball in the right place. It went in, the gutter so many times you couldn't count them.

Ray Russell seems to be queer a little. Nice looking girls came up to him and ask him to dance, but instead, to get out of dancing he grabs a sandwich and says he's eating. Louse isn't he?

Sylvia Binkas is back into our midst. From what I hear she's going to dance in the L.K.M. operetta.

The LDS sorority girls are going to town now. They're going to see Claudia also visit a high class restaurant. Their name is "Gamma Delta Phi." Watch for the date of their "Indoor Picnic." The Halloween dances are going to start soon so you better get your costumes ready.

The L.K.M. play is in a couple of weeks so don't miss it.

Albina Batulis looks nice doesn't she? She doesn't look like a mother.

Bill Rasins was seen walking around showing off his winter suit.

Volley (not Jushka) ball is going to start soon so please, girls if you want to play give your name to your sports director. Further details will be given next week.

How did you like the rain Saturday?

Al Klaud and Ida, the lovers, were doing a bit of stepping Sunday. Congratulations!

Mrs. Walter Stein seems to be missing these days. Why, Frankie? Wally works late but why don't you come anyway?

The girls lost 2 games bowling.

Angel Pye.

Isabelle Banek, blond and beautiful spending her precious time with New Member go getter (oh yeah) Bill Rasins — where are those new members, Bill? I saw Ed. Doekus really ten feet away from Bertha D. — teh, teh, she was also dancing with someone else. Gosh, did Joe Saal have a bunch of "bags" around and under him! — not girls but real ladies purses. Frank Gabis of Cleveland spent part of the week in Chicago seeing the bright spots of our fair city. He, Julius U, Sully, Julia G., Barbara U, went to Toscano's for spaghetti, and for liquid refreshments to Club De Lisa and Dawe's nitery. Angel Pye asking me for a dance then took a sneak to watch the boy friend bowl. She came back to drag me on the floor to the strains of Home Sweet Home. Bertha Baron, nee Zalatoris, asking "the Escort" when he intends to take his final step to heavenly bliss — she wants to be the first to know — when I know then you will know Bertha. I promise that. Sully always the salesman was selling something again to the poor L.D.S.'rs — wonder why he left so suddenly at 11 P.M. — I guess this is all until the conference Sunday. I remain,

The Escort.

GRID HIGHJINKS — Not ballet dancers. They're Frank Dornfield, Lou Falcone and Bill McLaughlin, Georgetown University football backfield men, getting in some kicking practice at first workout, in Washington, D. C.

IDA LUPINO CALLS UPON WOMEN TO AID DEFENSE

Calling upon Hollywood professional women to enlist themselves in the national defense effort, charming and talented screen star Ida Lupino last week asked for more than knitting and bandage-making from her professional sisters.

Writing in the September issue of "The Screen Actor," organ of the Screen Actors Guild, Miss Lupino said, "Knitting and bandage-making still are in feminine hands, but they are relegated to the least robust. The strong, for the most part business and professional women, are enlisting at the rate of 1,000 a day throughout our United States, to take an active part in national defense to acquire the knowledge of guns, of strategy, of machinery and work with the same efficiency as men."

15,000 Women Enrolled

The popular player told of the formation, last January, of the American Women's Volunteer Services, (the AWVS), in New York. "Today," she said, "it has over 15,000 members in 20 states and 89 localities. These 15,000 women are giving up their home lives and social activities two to four nights a week (most of them working women, mind you) to learn the elements of modern warfare."

While Miss Lupino's article was addressed primarily to Hollywood women, she stressed the fact enlistment is open for any American citizen (or holder of first papers) age 18 to 43. Only requirements are passage of a medical examination, promise of two evenings a week for training and enlistment for at least a year.

The program of the organization is over-all, covering almost every phase of national defense work.

"We are learning truck-driving, gas-mask drill, rifle and pistol skill, map reading and making, fireprevention and fire warden-ship, fire-fighting, motor mechanics and radio sending and receiving," she said.

Protesting dilatory "sponsorship" of committees as an incentive for enlistment, Miss Lupino said Hollywood women are in a position to lead in any movement of this sort, although their leadership must be an active one.

"Bette Davis," Miss Lupino emphasized, "is a member of the Glendale, California unit, and contributes all possible after-studio hours studying, as well as speech-making for recruiting.

Detroit News

Having been disposed toward speaking my piece, on this subject, which with the advent of fall and the subsequent renewal of chorus rehearsals has become appropriately timely, I herewith state my case.

As a chorus member I have in fact one great peeve that can be explained with this interrogation: "Why hasn't the membership of the Aido Chorus resorted to the use of notes as a medium for learning new selections?" If I were in personal discourse with the membership, I would undoubtedly be met with a counter statement that would find justification for not using notes in the fact that not all members can read music. In hypothetical retort-my justification for the use of notes would go thus:

Any and all choral organization that I have heard of or assumed contact with have used this medium. Professional organizations, whose membership is limited to picked voices, likewise do not resort to the "hit and miss," ear method. Then why should we, who don't have as much talent as a would be professional group, try to assume the difficulties of harmonizing without notes; something that the latter wouldn't attempt? In substance why shouldn't we ask our chorus leader to hold a short class during each rehearsal where we could be taught the use of notes? I'll grant you the chorus rehearsals, would be a bit lengthy, but after a time when the membership has assumed this practice, chorus rehearsals will just be a matter of going over a song once or twice instead of the seemingly too numerous times.

V

V For Victory

Over Hitler

Rounder Upper Writes:

LDS MERRY GO ROUND

LDS CONFERENCE

Again all Chicago LDS youth are informed of the 2nd District—M.Y.C. Conference which will be held Sunday, October 12, at the Lithuanian Auditorium, 3133 S. Halsted Street.

LDS GIRL SORORITY

At the last meeting Frances Arlis and Bertha Baron prepared the refreshments for the girls. Cella Riva and Frances Yurgil were the only ones to bring their needlecraft along to work on while items were being discussed.

SPARKS HARVEST FESTIVAL

The Sparks are to sponsor a Harvest festival November 15th, at 3424 S. Lituania Ave in back of Charlie's Beer Garden.

To spend a comfortable evening you are invited to attend the Sparks meeting Monday, Oct. 13. Mr. Anthony Phillips will lecture on Mortuary. The meeting will be held at Woodman's Hall, 3251 S. Green Street.

BOWLING

Some cut-throat games were displayed last week plus team and individual handicaps being acquired. It certainly hurt Vic Preska to lose by one point to Kwains Royal Blue Store.

The girls are completely organized now. Frances Szbo stepped in with the Sparks "Sinkers" team. The Gold Dust Twins, Anne Savukas and Estelle Bedokis, had on their brand new bowling shoes and initiated them.

PASSING ON THE SCANDAL

Not only did Della celebrate her boyfriends birthday but she was also engaged to Freddie, Sept. 24. Della received a beautiful diamond ring and flashed it around the following week at the bowling alley... Katherine Pulekiks of the Sparks and Frank Gillis will be married this Saturday.

By AL KLAUD M. Y. C. Sports Director

This Sunday at the Lithuanian Auditorium the LDS 2nd District Conference will be held. One of the most important points to be discussed will be the sport activities which have taken place and sports that are to be in the offing.

'42 SPORTS MEET

One of the main reasons for a sport discussion will be—What will Chicago offer in the way of competition in the National Sports Meets to be held here in Chicago? Track and Field events has a very exclusive existence in Chicago but how about the other sports?

Note of importance to out of town branches: Please send in complete list of information about your bowling. Say, averages or team standing or other bowling articles of interest.

Bowling Rules

Due to some technicalities which prevailed last Wednesday at the alleys, several teams lost. However, since league rules are not fully written out it is imperative for teams to abide by the decisions already made.

BOMBERS MOVE UP

The Redwing Bombers still have their hands on a piece of the first place rung sharing honors with last year's league winners, Foul Balls.

Kraml Dairy, National Champs, lost three games by technical rule decisions to the Foul Balls. Thus relinquishing first place to their victims.

By winning three games from Kwain's Royal Blue team, the Bridgeport Sparks climbed a rung in the ladder to fifth place.

Mortgage Park Monarchs were succumbed by the Redwing La Dee Das losing two games to the latter and winning one.

TEAM STANDINGS

Table with 2 columns: Team Name, Score. Includes Redwing Bombers (7-2), Foul Balls (7-2), Kraml Dairy (5-4), Redwing La Dee Das (5-4), Sparks (5-4), Cherry Brand (4-5), Monarchs (2-7), Royal Blue (1-8).

CHICAGO YOUTH AND ADULT LDS DELEGATES MEET IN CONFERENCE THIS SUNDAY

CHICAGO, Ill.—Delegates from LDS branches within the sphere of the 2nd District will gather at the Lithuanian Auditorium this Sunday, October 12. They will open the second of biennial conference held by the LDS 2nd District.

Giant Folk Festival Ashland Auditorium Saturday Evening

CHICAGO. — A people's culture—now suppressed under the heel of Hitlerism in the European countries—will blossom forth here in a giant Folk Festival to be held on Saturday evening, Oct. 11.

On that night, the International Workers Order will assemble at Ashland Auditorium a variety of talented amateur performers from dozens of national groups to express the "V" spirit that Hitler cannot kill, to set forth in song and dance the indomitable hatred of tyranny that is mounting in their native lands.

Slovaks and Croations, Poles, Jews and Ukrainians will parade the culture of their own people. And because Nazism is the death-like hand which has crushed down these expressions of a deep love of freedom, this festival will in itself be a stirring and mighty demonstration against Hitlerism.

"It is fitting that Earl Robinson, who is himself a symbol of the American native culture, is the headliner of this festival," declared Louise Thompson, IWO District Chairman.

Among the participating groups which have already made a name for themselves will be: The Russian Gypsy Ensemble, the Ukrainian People's Chorus, the Croatian Tambouritz Orchestra and the Jewish Chorus.

Of all the groups, perhaps "The Sharps and Flats" has the most interesting background. Four years ago at DuSable High School, a group of Negro students put on a musical show. When the show was over, the young singers

Roseland LDS Youth Branch Sponsors 8th Anniversary Banquet And Dance; Invite All Chicago L. D. S. Branches To Attend

Take Note: Only 23 more days remain before the Roselanders LDS 8th Year Anniversary Banquet and Dance. We're inviting all Chicagoans to come down to attend. There will be plenty of delicious food, drinks and good music to dance to.

The affair takes place on a Saturday evening. It gives you an opportunity to celebrate in real style; until the wee hours of the morning if you wish.

Realizing that Roseland is a bit out of the way shouldn't de-

Promptly at 10 a. m. proceedings will start with opening remarks by Stanley Juska, chairman of the 2nd District.

According to information received, the theme of the conference will be: "The 1942 Convention."

Under this title will be discussed all the necessary preparations toward a successful convention which includes:

- 1. Membership drive. 2. Branch status. Reports will be issued on the activity of each branch. Perspectives and present standing will be elaborated on.

Youth Session Convening as a complete body at the outset, youth and adult will separate following reports. A special youth session dealing with specific youth organizational problems will be held.

At the youth session which will be under the supervision of the Midwest Youth Council, items to be thrashed out are:

- 1. Decisions of Midwest Youth Conference. 2. Future perspectives. Convention date, as announced by the LDS National Office, will be on the week of July 20, 1942.

It is expected that all youth branches from Chicago will be represented, plus fraternal delegates from other areas. The Greater Midwest Youth Council has called upon all GMYC members to attend.

Delegates and visitors are urged to be present at the Lithuanian Auditorium at the announced time.

Luncheon will be served to delegates at mid-day.

decided to continue singing together for their own pleasure. Because of their genuine talent, however, they were soon in demand to perform at various public functions.

After the formal program of the Folk Festival is over, there will be dancing to the music of "Tiny Parham's Orchestra.

We want to support of all, just as your particular branch does, when it sponsors an affair. Roselanders try to do their share, now you have an opportunity to do yours. A good time is guaranteed to all those attending. We're celebrating our anniversary in real style. The celebration will take place at the Lithuanian Hall, 10413 South Michigan Avenue. Doors open at 7 P.M. The price of admission is 65c in advance and 75c at the door. Just Reminding: The date of the anniversary is November 1st. Expecting to see you then. The Committee. EDITOR'S NOTE: Correspondence should be in the hands of the editor no later than Tuesday of every week in order to be published. We go to press Wednesday morning.